

POSTANOWIENIE

11 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

na posiedzeniu niejawnym 11 września 2023 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa J. P.
przeciwko Kołu Łowieckiemu w R.
o ochronę dóbr osobistych,
na skutek wystąpienia przez Sąd Okręgowy w Radomiu
postanowieniem z 20 czerwca 2023 r., I C 262/23,
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,

**odmawia przekazania sprawy innemu sądowi
równorzędnemu.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Radomiu wystąpił do Sądu Najwyższego na podstawie art. 44¹ k.p.c. o przekazanie sprawy z powództwa J. P. przeciwko Kołu Łowieckiemu w R. o ochronę dóbr osobistych innemu sądowi równorzędnemu. W uzasadnieniu wskazał, że prezesem zarządu pozwanego [...] jest J. M. – sędzia Sądu Apelacyjnego w [...], a wcześniej wieloletni sędzia sądów okręgu [...], ostatnio - Sądu Okręgowego w R. Sędziowie tego Sądu znają J. M. osobiście, gdyż wielokrotnie wspólnie z nim uczestniczyli w różnego rodzaju szkoleniach, zebraniach i spotkaniach. Ponadto obecna żona J. M. jest pracownikiem administracyjnym w Sądzie Okręgowym w R., natomiast była żona J. M. pełni funkcję wiceprezesa Sądu Okręgowego w R. i jest sędzią tego Sądu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 44¹ k.p.c., Sąd Najwyższy może przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z sądem występującym, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości, w szczególności względ na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego (§ 1); o przekazanie sprawy może wystąpić sąd właściwy (§ 2).

Należy podkreślić, że kwestia właściwości sądu istotne znaczenie z punktu widzenia konstytucyjnego prawa do sądu (art. 45 Konstytucji RP) a instytucja uregulowana w art. 44¹ k.p.c. stanowi wyjątek od przewidzianej w kodeksie postępowania cywilnego zasady rozpoznawania sprawy przez sąd miejscowo właściwy. W konsekwencji art. 44¹ k.p.c. powinien być interpretowany w sposób ścisły. Do przekazania sprawy do innego sądu może zatem dojść jedynie w razie powstania okoliczności faktycznych odnoszących się do przedmiotowych lub podmiotowych cech konkretnej sprawy, świadczących jednoznacznie o tym, że rozpoznanie sprawy przez sąd właściwy według przepisów k.p.c. byłoby niezgodne z interesem publicznym i sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości, albowiem godziłoby w społeczny odbiór sądu jako bezstronnego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 maja 2020 r., V CO 1/20, nie publ.).

Przytoczone przez Sąd Okręgowy motywy, nie pozwalają na przyjęcie, że dobro wymiaru sprawiedliwości, a w szczególności względ na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego, wymaga rozpoznania tej sprawy przez inny sąd równorzędny. Należy zdecydowanie podkreślić, że okoliczności wynikające z przesłanki dobra wymiaru sprawiedliwości muszą być realne i stwarzać rzeczywiste zagrożenie dla prawidłowości funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości. Obawa wystąpienia w opinii społecznej przekonania, że sprawa nie zostanie w tym sądzie bezstronnie rozpoznana musi być realna, a nie hipotetyczna. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2020 r., sygn. akt V CO 1/20, nie publ.).

Z uwagi na powyższe Sąd Najwyższy uznał, że nie ma podstaw do zastosowania art. 44¹ k.p.c.

(M.K.)

[ms]